

LIETUVOS RESPUBLIKOS IR UZBEKISTANO RESPUBLIKOS**SUTARTIS****DĖL TEISINĖS PAGALBOS IR TEISINIŲ SANTYKIŲ CIVILINĖSE, ŠEIMOS IR
BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE**

Lietuvos Respublika ir Uzbekistano Respublika, toliau vadinamos Susitariančiosiomis Šalimis,

remdamosi visuotinai pripažintomis tarptautinės teisės normomis,

siekdamos užtikrinti vienodą abiejų Susitariančiųjų Šalių piliečių asmeninių ir turtinių teisių apsaugą,

teikdamos svarbią reikšmę bendradarbiavimo plėtojimui teisinės pagalbos srityje – civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose,

s u s i t a r ė:

P i r m o j i d a l i s**BENDRIEJI NUOSTATAI****1 straipsnis****Teisinė gynyba**

1. Kiekvienos iš Susitariančiųjų Šalių piliečiai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje savo asmeninių ir turtinių teisių atžvilgiu naudojami tokia pat teisine gynyba kaip ir tos Susitariančiosios Šalies piliečiai.

2. Kiekvienos iš Susitariančiųjų Šalių piliečiai turi teisę laisvai ir nekliudomai kreiptis į kitos Susitariančiosios Šalies teismus, prokuratūrą bei kitas įstaigas, kurioms pagal kompetenciją priklauso civilinės, šeimos ir baudžiamosios bylos (toliau – teisingumo įstaigos), gali dalyvauti nagrinėjant šias bylas, teikti prašymus, paduoti ieškinius ir atlikti kitus procesinius veiksmus tokiomis pat sąlygomis kaip ir tos Susitariančiosios Šalies piliečiai.

3. Šios Sutarties nuostatos taikytinos ir juridiniams asmenims, įsteigtiems Susitariančiųjų Šalių teritorijoje pagal jų įstatymus, ir organizacijoms, turinčioms procesinį teisumą.

2 straipsnis**Teisinės pagalbos suteikimas**

1. Abiejų Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos teikia viena kitai teisinę pagalbą civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, vadovaudamosi šios Sutarties nuostatomis.

2. Teisingumo įstaigos teikia teisinę pagalbą kitoms įstaigoms, kurioms pagal kompetenciją priklauso bylos, nurodytos šio straipsnio 1 punkte.

3. Kitos įstaigos, kurioms pagal kompetenciją priklauso bylos, nurodytos šio straipsnio 1 punkte, prašymus dėl teisinės pagalbos siunčia per atitinkamas teisingumo įstaigas.

3 straipsnis**Teisinės pagalbos apimtis**

Teisinė pagalba apima Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymuose numatytus visus procesinius veiksmus: šalių, kaltinamųjų, teisiamųjų, nukentėjusiųjų, liudytojų, ekspertų apklausą, kratos, ekspertizių, teisminės apžiūros atlikimą, daiktinių įrodymų perdavimą, baudžiamojo persekiojimo pradėjimą ir perėmimą ir nusikaltimus padariusių asmenų išdavimą,

teismo sprendimų civilinėse bylose pripažinimą ir vykdymą, dokumentų įteikimą ir persiuntimą, kitos šalies prašymu duomenų apie kaltinamųjų teistumą pateikimą.

4 straipsnis **Susižinojimo tvarka**

Teikdamos teisinę pagalbą, Susitariančiųjų Šalių įstaigos tarpusavyje susižino per Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją ir Generalinę prokuratūrą, Uzbekistano Respublikos teisingumo ministeriją ir prokuratūrą.

5 straipsnis **Kalba**

1. Prašymai suteikti teisinę pagalbą surašomi prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies kalba ir prie jų pridedamos patvirtintos vertimų į kitos Susitariančiosios Šalies kalbą arba rusų kalbą kopijos.

2. Vertimą tvirtina oficialus vertėjas ar notaras arba įstaigos, kuri pateikia prašymą, pareigūnas, arba Susitariančiosios Šalies, kuri pateikia prašymą, diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga.

6 straipsnis **Adresų ir kitų duomenų nustatymas**

1. Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos, gavusios prašymą, vadovaudamasi savo valstybių įstatymais, teikia viena kitai pagalbą, kai reikia nustatyti asmenų, gyvenančių Susitariančiųjų Šalių teritorijose, adresus, jeigu to reikia piliečių teisėms įgyvendinti. Be to, prašomos teisingumo įstaigos praneša turimus duomenis, kurie gali padėti nustatyti prašyme nurodyto asmens adresą.

2. Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos teikia viena kitai pagalbą, kai reikia nustatyti civilinę būklę, darbo vietą ar užsiėmimo rūšį ir pajamas asmenų, gyvenančių Susitariančiųjų Šalių teritorijose, kuriems prašančios Susitariančiosios Šalies teisingumo įstaigose yra pateikti turtiniai reikalavimai dėl civilinių, šeimos ir baudžiamųjų bylų.

7 straipsnis **Prašymo suteikti teisinę pagalbą forma**

1. Prašyme suteikti teisinę pagalbą turi būti nurodyta:
 - 1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
 - 2) įstaigos, kuriai pateikiamas prašymas, pavadinimas, prašymo tikslas ir prašomos pagalbos aprašymas;
 - 3) bylos, kurioje prašoma suteikti teisinę pagalbą, pavadinimas;
 - 4) šalių, kaltinamųjų, teisiamųjų arba nuteistųjų, nukentėjusiųjų vardai ir pavardės, jų pilietybė, užsiėmimas, nuolatinė gyvenamoji vieta arba buveinė;
 - 5) jų įgaliotų atstovų pavardės ir adresai;
 - 6) pavedimo turinys, o baudžiamosiose bylose ir padaryto nusikaltimo faktinių aplinkybių aprašymas bei jo juridinė kvalifikacija.
2. Kai būtina, prie prašymo pridedamos nustatyto būdu patvirtintos dokumentų kopijos ar išrašai iš dokumentų, palengvinantys įvykdyti prašymą, arba kai jie būtini prokuroro ar teisėjo sankcionuojamiems procesiniams veiksams įvykdyti.

3. Prašymas turi būti pasirašytas atitinkamai įgalioto asmens ir patvirtintas prašančiosios teisingumo įstaigos herbinio antspaudu.

8 straipsnis **Vykdyimo tvarka**

1. Teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas prašymas, vykdydama prašymą suteikti teisinę pagalbą, vadovaujasi savo valstybės įstatymais. Tačiau prašymą pateikusių įstaigos prašoma, ji gali taikyti prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies procesines normas, jeigu šios normos neprieštarauja jos įstatymams.

2. Jei teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas prašymas, nekompetentinga jį įvykdyti, ji persiunčia prašymą kompetentingai teisingumo įstaigai ir praneša apie tai pateikusiai prašymą įstaigai.

3. Prašančiajai teisingumo įstaigai prašant, teisingumo įstaiga, kurios prašoma, laiku praneša jai ir suinteresuotoms šalims apie teisinio prašymo įvykdymo laiką ir vietą, kad jos, jeigu tai leidžia prašomos Susitariančiosios Šalies įstatymai, galėtų dalyvauti vykdant teisinį prašymą.

4. Teisingumo įstaiga, įvykdžiusi pavedimą, kuris jai adresuotas, išsiunčia dokumentus pavedimą pateikusiai įstaigai; tuo atveju, jei teisinė pagalba negali būti suteikta, pavedimas grąžinamas ir nurodomos aplinkybės, kliudančios jį įvykdyti.

9 straipsnis **Dokumentų įteikimo tvarka**

1. Įstaiga, kuriai pateikiamas prašymas, įteikia dokumentus pagal jos valstybėje galiojančius įstatymus, jeigu įteikiamieji dokumentai surašyti jos kalba arba prie jų pridėtas patvirtintas vertimas. Tais atvejais, kai dokumentai surašyti ne Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, kalba arba prie jų ne pridėtas vertimas, jie įteikiami gavėjui, jei jis sutinka juos priimti.

2. Prašyme įteikti dokumentą turi būti nurodytas tikslus gavėjo adresas ir įteikiamo dokumento pavadinimas. Jeigu paaiškėjo, kad prašyme įteikti dokumentą nurodytas ne visas ar netikslus adresas, įstaiga, kuriai pateikiamas prašymas, vadovaudamasi savo įstatymais, imasi priemonių tiksliai adresui nustatyti.

10 straipsnis **Dokumentų įteikimo patvirtinimas**

Dokumentų įteikimo patvirtinimas įforminamas pagal įstatymus, galiojančius Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje. Patvirtinime turi būti nurodytas įteikimo laikas ir vieta, taip pat asmuo, kuriam įteiktas dokumentas.

11 straipsnis **Dokumentų įteikimas ir piliečių apklausa per diplomatines atstovybes ar konsulines įstaigas**

Susitariančiosios Šalys turi teisę per savo diplomatines atstovybes ar konsulines įstaigas įteikti dokumentus bei apklausti savo piliečius, esančius kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje. Tokiu atveju priverstinio pobūdžio priemonės negali būti taikomos.

12 straipsnis **Liudytojų, nukentėjusiųjų, civilinių ieškovų ir atsakovų, jų atstovų, ekspertų iškvietimas į užsienį**

1. Jeigu, atliekant parengtinį tyrimą arba teisme nagrinėjant bylą, vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje atsiranda būtinybė iškviesti liudytoją, nukentėjusįjį, civilinį ieškovą ir atsakovą, jų atstovą ar ekspertą, esantį kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, reikia kreiptis į tos šalies atitinkamą įstaigą, pavedant jai įteikti šaukimą.

2. Šaukiamajam neatvykus į teisminį bylos nagrinėjimą, Susitariančiosios Šalys neturi teisės taikyti procesinių ar kitokių prievartos priemonių.

3. Šio straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims nepriklausomai nuo jų pilietybės, atvykusiems pagal iškvietimą į kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamą įstaigą savo noru, tos Šalies teritorijoje negali būti taikoma baudžiamoji arba administracinė atsakomybė, jie negali būti suimti arba nubausti už kokią nors veiką, padarytą iki perkertant jos valstybinę sieną. Tokiems asmenims taip pat negali būti taikoma baudžiamoji arba administracinė atsakomybė, jie negali būti suimti ar nubausti vadovaujantis jų parodymais ir išvadomis, kuriuos jie davė kaip ekspertai, arba dėl veikos, kuri yra nagrinėjimo dalykas.

4. Šia privilegija nesinaudoja šio straipsnio 1 punkte nurodyti asmenys, jeigu jie per 15 dienų po to, kai jiems buvo pranešta, kad jų buvimas nėra būtinas, neišvyks iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos. Į šį terminą neįskaitomas laikas, per kurį asmenys negalėjo išvykti iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos dėl nepriklausančių nuo jų aplinkybių.

5. Iškviestieji liudytojai ir ekspertai, atvykę į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją, turi teisę gauti iš juos iškvietusios įstaigos kelionės ir gyvenimo užsienyje išlaidas, taip pat dėl atitraukimo nuo darbo negauto darbo užmokesčio atlyginimą. Be to, ekspertai turi teisę gauti atlyginimą už atliktą ekspertizę. Šaukime turi būti nurodyta, kokias išmokų rūšis turi teisę gauti iškviestieji asmenys; jiems prašant, šaukimą išsiuntusi Susitariančioji Šalis išmoka avansą šioms išlaidoms atlyginti.

13 straipsnis **Dokumentų galiojimas**

1. Dokumentai, kuriuos vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje surašė arba paliudijo įstaiga ar specialiai įgaliotas asmuo pagal savo kompetenciją ir nustatyta forma bei patvirtino herbiniu antspaudu, kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje priimami be jokio kito patvirtinimo.

2. Dokumentai, kurie vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje laikomi oficialiais, ir kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje turi oficialių dokumentų įrodomąją galią.

14 straipsnis **Išlaidos, teikiant teisinę pagalbą**

Susitariančioji Šalis, kuriai adresuotas pavedimas, nereikalaus, kad būtų atlygintos suteiktos teisinės pagalbos išlaidos, išskyrus ekspertizę ir tranzitinį pervežimą. Visos išlaidos, atsiradusios teikiant teisinę pagalbą Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, tenka joms pačioms, jeigu Sutartis nenumato kitaip.

15 straipsnis **Informacijos teikimas**

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija bei Generalinė prokuratūra ir Uzbekistano Respublikos teisingumo ministerija bei prokuratūra teikia viena kitai, jeigu to prašoma, informaciją apie jų valstybėse galiojančius ar galiojusius įstatymus ir jų taikymą teisingumo įstaigose.

16 straipsnis

Nemokama teisinė gynyba

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiams kitos Susitariančiosios Šalies teismuose ir kitose įstaigose teikiama juridinė pagalba bei garantuojamas teismo procesas tokiais pat pagrindais ir tokiais pat lengvatomis kaip ir savo piliečiams.

17 straipsnis

Civilinės būklės liudijimų ir kitų dokumentų persiuntimas

1. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja viena kitai jų prašymu diplomatine tvarka nemokamai persiųsti neišverstus civilinės būklės aktų registravimo liudijimus ir kitus dokumentus (apie išsilavinimą, darbą ir t. t.) apie kitos Susitariančiosios Šalies piliečių asmenines teises ir turtinius interesus.

2. Šio straipsnio 1 punkte nurodyti dokumentai Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigų gali būti persiunčiami neišversti ir nemokamai tiesiogiai suinteresuotiems asmenims, gyvenantiems kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, pagal jų ieškinius.

18 straipsnis

Atsisakymas teikti teisinę pagalbą

1. Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos gali atsisakyti visiškai ar iš dalies įvykdyti teisinį prašymą, jeigu jo įvykdymas gali pažeisti žmogaus teises, pakenkti suverenitetui ar saugumui arba prieštarauja pagrindiniams prašomosios Susitariančiosios Šalies įstatymų principams.

2. Priėmus sprendimą atsisakyti patenkinti prašymą, Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos apie tai viena kitą informuoja raštu, nurodamos atsisakymo priežastis.

A n t r o j i d a l i s

SPECIALIEJI NUOSTATAI

I S K Y R I U S

TEISINĖ PAGALBA IR TEISINIAI SANTYKIAI CIVILINĖSE IR ŠEIMOS BYLOSE

19 straipsnis

Atleidimas nuo teismo išlaidų

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje atleidžiami nuo teismo išlaidų tais pačiais pagrindais ir tokios pat apimties kaip ir šios valstybės piliečiai.

20 straipsnis

Išdavimas dokumentų apie asmeninę, šeimos ir turtinę padėtį

1. Dokumentą apie asmeninę, šeimos ir turtinę padėtį atleidimui nuo teismo išlaidų išduoda kompetentinga įstaiga tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra pareiškėjo gyvenamoji vieta arba buveinė.

2. Jeigu pareiškėjas neturi gyvenamosios vietos ar buveinės Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, pakanka dokumento, kurį išdavė arba patvirtino jo valstybės diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga.

3. Teismas, priimančias sprendimą dėl prašymo atleisti nuo teismo išlaidų, gali paprašyti papildomo paaiškinimo iš įstaigos, išdavusios dokumentą.

21 straipsnis

Teismų kompetencija

1. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies teismai yra kompetentingi nagrinėti civilines ir šeimos bylas, jeigu atsakovas turi jos teritorijoje gyvenamąją vietą ir jei ši Sutartis nenumato kitaip. Jie kompetentingi nagrinėti ieškinius, pareikštus juridiniams asmenims bei organizacijoms, turinčioms procesinį teisnumą, jeigu šios šalies teritorijoje yra juridinio asmens ar organizacijos valdymo įstaiga, atstovybė arba filialas.

2. Susitariančiųjų Šalių teismai nagrinėja bylas ir kitais atvejais, esant raštiškam šalių susitarimui. Kai yra toks susitarimas, atsakovo gyvenamosios vietos teismas pagal atsakovo pareiškimą nutraukia bylos nagrinėjimą, jeigu šis pareiškimas gautas iki pateikiant atsikirtimus dėl ieškinio esmės. Šalys savo susitarimu negali pakeisti išimtinės teismų kompetencijos.

3. Jeigu abiejų Susitariančiųjų Šalių teismuose, kompetinguose pagal šią Sutartį, iškelta byla tarp tų pačių šalių dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, bylą iškėlęs teismas vėliau ją nutraukia.

22 straipsnis

Veiksnumas ir teisnumas

1. Fizinio asmens veiksnumą nustato įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo.

2. Juridinio asmens teisnumą nustato įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jis įsteigtas.

23 straipsnis

Pripažinimas ribotai veiksnium arba neveiksnium. Veiksnumo atstatymas

1. Pripažinti ribotai veiksnium arba neveiksnium, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 2 ir 3 punktuose, kompetentingas yra teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra asmuo, pripažintinas neveiksnium.

2. Jei vienos Susitariančiosios Šalies teismas nustato, kad yra pagrindas pripažinti ribotai veiksnium arba neveiksnium kitos Susitariančiosios Šalies pilietį, kurio gyvenamoji vieta ar buveinė yra tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jis praneša apie tai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo, teismui.

3. Jeigu teismas, kuriam buvo praneštas pagrindas pripažinti ribotai veiksnium arba neveiksnium, per tris mėnesius nepradeda nagrinėti bylos arba nepareiškia savo nuomonės, tai byla dėl pripažinimo ribotai veiksnium arba neveiksnium bus nagrinėjama teisme tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra šio asmens gyvenamoji vieta. Sprendimas dėl veiksnumo apribojimo arba pripažinimo neveiksnium turi būti išsiųstas Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo, teismui.

4. Šio straipsnio 1–3 punktai atitinkamai taikomi ir atstatant veiksnumą.

5. Šio straipsnio 2 arba 3 punktuose numatytais atvejais arba neatidėliotinais atvejais, veiksmus, būtinus apginti tą asmenį ar jo turtą, gali savarankiškai priimti Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra tas asmuo, teismas. Potvarkiai dėl šių veiksmų išsiunčiami į teismą Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra tas asmuo. Šie potvarkiai turi būti panaikinti, jei tos Susitariančiosios Šalies teismas nutars kitaip.

6. Bylos dėl veiksnio apribojimo ar pripažinimo neveiksniu Susitariančiųjų Šalių teismuose nagrinėjamos tik dalyvaujant prokurorui.

24 straipsnis

Pripažinimas nežinia kur esančiu, paskelbimas mirusiu ir mirties fakto nustatymas

1. Nagrinėti bylas dėl pripažinimo nežinia kur esančiu ir paskelbimo mirusiu arba dėl mirties fakto nustatymo kompetentingos įstaigos tos Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiu asmuo buvo tuo metu, kai jis paskutinėmis žiniomis buvo gyvas.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies įstaigos gali pripažinti kitos Susitariančiosios Šalies pilietį nežinia kur esančiu arba mirusiu, taip pat nustatyti jo mirties faktą, prašant jos teritorijoje gyvenantiems asmenims, jeigu jų teisės ir interesai yra pagrįsti šios Susitariančiosios Šalies įstatymais.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais atvejais Susitariančiųjų Šalių įstaigos taiko savo valstybės įstatymus.

25 straipsnis

Santuokos sudarymas

1. Santuokos sudarymo sąlygas kiekvienam susituokiančiam asmeniui nustato įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra. Be to, turi būti laikomasi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sudaroma santuoka, įstatymų, numatančių apribojimus ją sudaryti, reikalavimų.

2. Santuokos sudarymo formą nustato įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sudaroma santuoka.

26 straipsnis

Sutuoktinių asmeniniai ir turtiniai teisiniai santykiai

1. Sutuoktinių asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jie turi nuolatinę gyvenamąją vietą, įstatymai.

2. Jei vienas iš sutuoktinių gyvena vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, bet abu sutuoktiniai yra vienos šalies piliečiai, jų asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiai jie yra.

3. Jei vienas iš sutuoktinių yra vienos Susitariančiosios Šalies, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies pilietis ir vienas iš jų gyvena vienos, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jų asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo paskutinė bendra jų gyvenamoji vieta.

4. Jeigu nurodyti šio straipsnio 3 punkte asmenys neturėjo bendros gyvenamosios vietos Susitariančiųjų Šalių teritorijose, taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios įstaiga nagrinėja bylą, įstatymai.

27 straipsnis

Santuokos nutraukimas ir santuokos pripažinimas negaliojančia

1. Nagrinėti santuokos nutraukimo bylas kompetentingos yra įstaigos ir taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiais sutuoktiniai buvo paduodami pareiškimą. Jeigu sutuoktinių gyvenamoji vieta yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tai kompetentingos ir tos Susitariančiosios Šalies įstaigos.

2. Jeigu paduodant pareiškimą nutraukti santuoką vienas iš sutuoktinių yra vienos Susitariančiosios Šalies, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies pilietis ir vienas iš jų gyvena vienos Šalies, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kompetentingos abiejų Susitariančiųjų Šalių įstaigos. Šiuo atveju jos taiko savo valstybės įstatymus.

3. Byloms dėl santuokos pripažinimo negaliojančia taikomi tos Susitariančiosios Šalies įstatymai, kurie pagal šios Sutarties 25 straipsnį buvo taikyti sudarant santuoką. Šiuo atveju teismų kompetencija nustatoma atitinkamai vadovaujantis šio straipsnio 1 ir 2 punktais.

TĖVŲ IR VAIKŲ TARPUSAVIO TEISINIAI SANTYKIAI

28 straipsnis

Tėvystės ar vaiko gimimo nustatymas ir nuginčijimas

Tėvystės nustatymo, įrašo tėvais nuginčijimo, vaiko kilmės iš šios santuokos nustatymo bylos nagrinėjamos vadovaujantis įstatymais Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiu vaikas yra pagal gimimą.

29 straipsnis

Tėvų ir vaikų tarpusavio teisiniai santykiai

1. Teisinius santykius tarp tėvų ir vaikų reguliuoja įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jie turi bendrą gyvenamąją vietą.

2. Jeigu kurio nors iš tėvų ir vaikų gyvenamoji vieta yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jų teisinius santykius reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas.

30 straipsnis

Nesantuokinis vaikas

Teisinius santykius tarp vaiko ir jo motinos bei tėvo, nesančių tarpusavyje santuokoje, reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas.

31 straipsnis

Teismų kompetencija

1. Priimti sprendimus bylose dėl teisinių santykių, nurodytų šios Sutarties 28–30 straipsniuose, kompetentingi yra Susitariančiosios Šalies, kurios įstatymai tokiais atvejais taikomi, teismai.

2. Jeigu ieškovas ir atsakovas gyvena vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kompetentingi taip pat ir tos Susitariančiosios Šalies teismai, laikantis šios Sutarties 28 ir 30 straipsnių nuostatų.

ĮVAIKINIMAS

32 straipsnis

Įvaikinimas ir jo atšaukimas

1. Įvaikinant taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra įvaikinamasis.

2. Jeigu įvaikina sutuoktiniai, vienas iš kurių yra vienos, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, tai įvaikinimas turi atitikti įstatymų, galiojančių abiejų Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, reikalavimus.

3. Jeigu vaikas yra vienos, o įvaikintojas – kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, įvaikinimui ar jo panaikinimui reikalingas vaiko, jei to reikalauja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, sutikimas, jo įstatyminio atstovo ir tos Susitariančios Šalies kompetentingos valstybinės įstaigos sutikimas.

33 straipsnis **Įstaigų kompetencija**

Priimti sprendimą įvaikinti kompetentinga yra Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra įvaikinamasis, įstaiga, o šios Sutarties 32 straipsnio 2 punkte numatytu atveju kompetentinga yra Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sutuoktiniai turi arba turėjo paskutinę nuolatinę gyvenamąją vietą arba buveinę, įstaiga.

GLOBA IR RŪPYBA

34 straipsnis **Įstaigų kompetencija**

1. Priimti sprendimus dėl Susitariančiųjų Šalių piliečių globos ir rūpybos, kompetentinga yra Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiu yra globotinas ar rūpintinas asmuo, globos ir rūpybos įstaiga, jeigu ši Sutartis nenumato kitaip. Tuo atveju taikytini tos Susitariančiosios Šalies įstatymai.

2. Teisinius santykius tarp globėjo ir globotinio arba rūpintojo ir rūpintinio reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios globos ir rūpybos įstaiga paskyrė globėją ar rūpintoją, įstatymai.

35 straipsnis **Priemonių dėl globos ir rūpybos taikymo tvarka**

1. Jeigu globotiniui arba rūpintiniui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta, buveinė arba turtas yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, būtini globos arba rūpybos veiksmai, tos Susitariančiosios Šalies globos ir rūpybos įstaiga nedelsdama privalo apie tai pranešti kompetentingai pagal 34 straipsnį Susitariančiosios Šalies globos ir rūpybos įstaigai.

2. Neatidėliotinais atvejais kitos Susitariančiosios Šalies globos ir rūpybos įstaiga, vadovaudamasi savo įstatymais, pati gali imtis būtinų laikinųjų priemonių. Tačiau apie tai ji turi nedelsdama pranešti kompetentingai pagal 34 straipsnį globos ir rūpybos įstaigai. Atlikti veiksmai galioja, kol įstaiga, nurodyta šios Sutarties 34 straipsnyje, nepriims kitokio sprendimo.

36 straipsnis **Priemonės neatidėliotinais atvejais**

1. Jeigu globos arba rūpybos priemonės priimamos globotinio ar rūpintinio, kurio gyvenamoji vieta, buveinė arba turtas yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, interesais, tai tos Susitariančiosios Šalies globos ar rūpybos įstaiga nedelsdama turi apie tai pranešti kompetentingai pagal šios Sutarties 35 straipsnio 1 punktą kitos Susitariančiosios Šalies globos ar rūpybos įstaigai.

2. Neatidėliotinais atvejais kitos Susitariančiosios Šalies globos ir rūpybos įstaiga gali savarankiškai priimti būtinas priemones, tačiau ji privalo nedelsdama informuoti apie šias priemones kompetentingą pagal šios Sutarties 35 straipsnio 1 punktą kitos Susitariančiosios Šalies globos ar rūpybos įstaigą. Priemonės galioja, kol ši įstaiga nenusprendžia kitaip.

37 straipsnis **Globos ir rūpybos perdavimas**

1. Pagal šios Sutarties 34 straipsnio 1 punktą kompetentinga globos ir rūpybos įstaiga turi teisę perduoti globą arba rūpybą atitinkamoms kitos Susitariančiosios Šalies įstaigoms, jeigu globotinio ar rūpintinio gyvenamoji vieta, buveinė ar turtas yra šioje valstybėje. Perdavimas galioja, jei prašymą gavusi įstaiga sutinka perimti globą ar rūpybą ir apie tai informuoja prašymą pateikusia įstaiga.

2. Įstaiga, priėmusi globą ar rūpybą pagal šio straipsnio 1 punktą, ją vykdo remdamasi savo valstybėje galiojančiais įstatymais. Tačiau ji neturi teisės priimti sprendimų dėl globotinio ar rūpintinio asmeninio statuso, bet gali duoti leidimą santuokai sudaryti, kuris yra būtinas pagal Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo, įstatymus.

TURTINIAI TEISINIAI SANTYKIAI

38 straipsnis **Nuosavybės teisė**

1. Nuosavybės teisę į nekilnojamąjį turtą reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra šis turtas, įstatymai.

2. Nuosavybės teisę į transporto priemones, kurios registruotinos valstybiniuose rejestruose, reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra transporto priemonę įregistravusi įstaiga.

3. Nuosavybės teisės ir kitokios daiktinės teisės į turtą atsiradimas ir pasibaigimas nustatomas pagal įstatymus Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turtas buvo tuo momentu, kai įvyko veiksmas arba buvo kitokia aplinkybė, tapusi tokios teisės atsiradimo ar baigimosi pagrindu. Nuosavybės teisės ar kitokios daiktinės teisės į turtą, kuris yra sandorio dalykas, atsiradimas ir pasibaigimas nustatomas pagal sandorio sudarymo vietos įstatymus, jeigu Šalys nesusitarė kitaip.

39 straipsnis **Sandorio forma**

1. Sandorio formą nustato sandorio sudarymo vietos įstatymai.

2. Sandorio dėl nekilnojamojo turto ir teisių į jį formą nustato Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje tas turtas yra, įstatymai.

40 straipsnis **Žalos atlyginimas**

1. Prievolės atlyginti žalą, išskyrus prievoles, kylančias iš sutarčių ir kitų teisėtų veiksmų, nustatomos pagal įstatymus Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įvyko veiksmas arba kitokia aplinkybė, tapusi pagrindu reikalauti atlyginti žalą.

2. Jeigu ieškovas ir atsakovas yra vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai, taikomi tos Susitariančiosios Šalies įstatymai.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytose bylose priimti sprendimus kompetentingas yra teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įvyko veiksmas arba buvo kitokia aplinkybė, tapusi pagrindu reikalauti atlyginti žalą. Nukentėjusysis taip pat gali pareikšti ieškinį teisme tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje atsakovas turi gyvenamąją vietą.

41 straipsnis **Ieškininė senatis**

Ieškininės senaties klausimai sprendžiami remiantis įstatymais, kurie taikomi tokių santykių sureguliuvimui.

PAVELDĖJIMAS

42 straipsnis **Lygiateisiškumo principas**

Kiekvienos Susitariančiosios Šalies piliečiai gali paveldėti kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje turtą ar teises pagal įstatymą ar testamentą tokiomis pat sąlygomis ir tokios pat apimties kaip ir tos Susitariančiosios Šalies piliečiai.

43 straipsnis **Paveldėjimo teisė**

1. Kilnojamojo turto paveldėjimo teisę reguliuoja įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo palikėjo paskutinė nuolatinė gyvenamoji vieta.

2. Nekilnojamojo turto paveldėjimo teisę reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra turtas, įstatymai.

44 straipsnis **Išmarinis turtas**

Jeigu pagal Susitariančiųjų Šalių įstatymus paveldėtinas turtas kaip išmarinis pereina valstybės nuosavybėn, tai kilnojamas turtas perduodamas valstybei, kurios piliečiu mirties momentu buvo palikėjas, o nekilnojamas turtas pereina nuosavybėn tos valstybės, kurios teritorijoje jis yra.

45 straipsnis **Testamentas**

Asmens gebėjimą sudaryti testamentą ar jį atšaukti, taip pat testamentą ir jo atšaukimo formą nustato įstatymai Susitariančiosios Šalies, kurioje palikėjas turėjo gyvenamąją vietą sudarant testamentą. Tačiau jeigu paskutinis testamentas atitinka jo sudarymo vietos įstatymų numatytus reikalavimus, tai testamentas ar jo atšaukimas negali būti pripažinti negaliojančiais dėl to, kad nebuvo laikytasi įstatymų nustatytos formos.

46 straipsnis **Kompetentingumas paveldėjimo bylose**

1. Kilnojamojo turto paveldėjimo bylas, išskyrus šio straipsnio 2 punkte nurodytus atvejus, nagrinėja įstaigos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra paveldėtinas kilnojamas turtas.

2. Jeigu visas kilnojamas paveldėtinas turtas yra teritorijoje Susitariančiosios Šalies, kurioje palikėjas neturėjo paskutinės nuolatinės gyvenamosios vietos, tai pagal įpėdinio arba nuo palikimo atsisakiusio asmens pareiškimą, jeigu su tuo sutinka visi įpėdiniai, paveldėjimo bylą nagrinėja šios Susitariančiosios Šalies įstaigos.

3. Nekilnojamojo turto paveldėjimo bylas nagrinėja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra tas turtas, įstaigos.

4. Šio straipsnio nuostatai taip pat taikomi ginčams paveldėjimo bylose.

47 straipsnis

Palikimo apsauga

1. Vienos Susitariančiosios Šalies įstaigos atlieka savo įstatymuose numatytus veiksmus apsaugoti jos teritorijoje esantį paveldėtiną turtą, paliktą kitos Susitariančiosios Šalies piliečio.

2. Įstaigos, atsakingos už palikimo apsaugą po kitos Susitariančiosios Šalies piliečio mirties, privalo nedelsdamos pranešti tos Susitariančiosios Šalies diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai apie palikėjo mirtį ir apie asmenis, pareiškusius savo teises į palikimą, žinomas aplinkybes apie asmenis, turinčius teises į palikimą, jų buvimo vietą, esamą testamentą, turto dydį ir vertę, taip pat apie veiksmus, kurių imtasi palikimui apsaugoti.

3. Diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai reikalaujant, joms perduodamas paveldėtiną kilnojamasis turtas ir mirusiojo dokumentai.

48 straipsnis

Diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos teisės

Vienos Susitariančiosios Šalies diplomatinė atstovybė arba konsulinė įstaiga turi teisę atstovauti tos Šalies piliečiams dėl paveldėjimo kitos Susitariančiosios Šalies įstaigose be atskiro įgaliojimo, jeigu tie piliečiai, jiems nesant arba dėl kitų svarbių priežasčių negali laiku apginti savo teisių ir interesų ir nepaskyrė įgaliotinio.

49 straipsnis

Speciali taisyklė

Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies pilietis kelionės metu mirė kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kurioje jis neturėjo nuolatinės gyvenamosios vietos, tai jo daiktai be jokių formalumų perduodami diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis buvo mirusysis.

50 straipsnis

Palikimo perdavimas

1. Jeigu kilnojamasis paveldėtiną turtas arba pinigų suma, gauta pardavus kilnojamąjį paveldėtiną turtą, pasibaigus paveldėjimo bylai turi būti perduoti įpėdiniams, kurių gyvenamoji vieta arba buveinė yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tai paveldėtiną turtą ar gautą pinigų suma perduodami tos Susitariančiosios Šalies diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai.

2. Sprendimą perduoti paveldėtiną turtą diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai priima kompetentinga paveldėjimo bylose įstaiga.

3. Šis turtas gali būti perduotas įpėdiniams, jeigu:

1) yra apmokėti arba užtikrinti visi palikėjo kreditorių reikalavimai, pareikšti Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra paveldėtiną turtą, įstatymuose nustatytu terminu;

2) yra sumokėti arba užtikrinti visi mokesčiai, susiję su paveldėjimu;

3) kompetentingos įstaigos leido, jeigu tai būtina, išvežti paveldėtiną turtą.

4. Piniginės sumos pervedamos vadovaujantis Susitariančiųjų Šalių teritorijose galiojančiais įstatymais.

SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

51 straipsnis

Sprendimų civilinėse ir šeimos bylose, taip pat baudžiamosiose bylose dėl žalos atlyginimo pripažinimas ir vykdymas

1. Susitariančiosios Šalys abipusiškai pripažįsta ir vykdo įsiteisėjusius teisingumo įstaigų sprendimus civilinėse ir šeimos bylose, taip pat nuosprendžius dėl nusikaltimu padarytos žalos atlyginimo.

2. Susitariančiųjų Šalių teritorijoje be specialios teisenos taip pat pripažįstami pagal savo pobūdį vykdymo nereikalaujantys globos ir rūpybos, civilinės metrikacijos ir kitų įstaigų sprendimai civilinėse ir šeimos bylose.

PRAŠYMŲ LEISTI VYKDYTI SPRENDIMUS NAGRINĖJIMAS

52 straipsnis

Teismų kompetencija

1. Nagrinėti prašymus leisti vykdyti sprendimus kompetentingi yra teismai Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jie turi būti vykdomi.

2. Prašymas leisti vykdyti sprendimą paduodamas teismui, priėmusiam sprendimą byloje pirmąją instanciją. Prašymas, paduotas teismui, priėmusiam sprendimą byloje pirmąją instanciją, persiunčiamas kompetentingam priimti sprendimą dėl prašymo teismui.

3. Prie prašymo pridedamas patvirtintas vertimas pagal šios Sutarties 5 straipsnio 2 punktą.

53 straipsnis

Prašymas

Prie prašymo leisti vykdyti sprendimą būtina pridėti:

- 1) teismo patvirtintą sprendimo nuorašą;
- 2) oficialų dokumentą apie sprendimo įsiteisėjimą, jeigu nėra aišku iš paties sprendimo teksto;
- 3) dokumentą, patvirtinantį, kad atsakovui, nedalyvavusiam procese, buvo laiku ir nustatyta forma bent vieną kartą įteiktas šaukimas į teismą;
- 4) šio straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytų dokumentų patvirtinti vertimai.

54 straipsnis

Abejonės išduodant leidimą vykdyti

Jeigu išduodant leidimą vykdyti sprendimą teismui kyla abejonių, jis gali paprašyti paaiškinimų iš asmens, padavusio prašymą, taip pat apklausti skolininką dėl prašymo esmės ir, esant reikalui, pareikalauti paaiškinimo iš sprendimą priėmusio teismo.

SPRENDIMŲ VYKDYMO TVARKA

55 straipsnis

Vykdyimo tvarka

Sprendimų vykdymo tvarką reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas turi būti vykdomas, įstatymai.

56 straipsnis **Teisminės išlaidos**

Teismų sprendimų vykdymo išlaidoms taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas turi būti vykdomas, įstatymai.

57 straipsnis **Atsisakymas pripažinti ir vykdyti teismų sprendimus**

Pripažinti teismo sprendimą arba leisti jį vykdyti gali būti atsisakyta:

- 1) jeigu padavęs prašymą asmuo arba atsakovas nedalyvavo procese dėl to, kad jam arba jo įgaliotiniui nebuvo laiku ir nustatyta forma įteiktas šaukimas į teismą;
- 2) jeigu dėl to paties teisinio ginčo tarp tų pačių šalių Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kur sprendimas turi būti pripažintas ir vykdomas, jau anksčiau buvo priimtas ir yra įsiteisėjęs sprendimas arba jeigu tos Susitariančiosios Šalies įstaiga buvo anksčiau pradėjusi šioje byloje procesą;
- 3) jeigu pagal šią Sutartį, o šioje Sutartyje nenumatytais atvejais – pagal įstatymus Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas turi būti pripažintas ir vykdomas, byla priklauso išimotinei jos įstaigų kompetencijai.

58 straipsnis **Taikos sutartis**

Šios Sutarties 51-57 straipsnių nuostatai dėl teismų sprendimų taikomi taip pat teismų patvirtintoms taikos sutartims.

59 straipsnis **Daiktų išvežimas ir piniginių sumų pervedimas**

Šios Sutarties nuostatos dėl sprendimų vykdymo neturi įtakos Susitariančiųjų Šalių įstatymams dėl piniginių sumų pervedimo ir dėl vykdymo procese įgytų daiktų išvežimo.

II SKYRIUS

TEISINĖ PAGALBA BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

Baudžiamojo persekiojimo vykdymas

60 straipsnis **Baudžiamojo persekiojimo vykdymas**

Kiekviena Susitariančioji Šalis, prašant kitai Susitariančiajai Šaliai, pagal savo įstatymus vykdo savų piliečių, įtariamų padarius nusikaltimus kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, baudžiamąjį persekiojimą.

61 straipsnis **Prašymas vykdyti baudžiamąjį persekiojimą ir būtini dokumentai**

1. Prašymas vykdyti baudžiamąjį persekiojimą pateikiamas raštu ir jame nurodoma:
 - 1) prašymą pateikiančios ir prašymą gaunančios teisingumo įstaigos, kompetentingos atlikti tyrimą ar teisminį nagrinėjimą, pavadinimas;
 - 2) aprašymas veikos, dėl kurios prašoma perimti baudžiamąjį procesą, taip pat tikslus veikos padarymo laikas ir vieta;
 - 3) tyrimo rezultatų, pagrindžiančių įtarimą, kad įvykdytas nusikaltimas, išdėstymas;
 - 4) kiek galima tikslesnė informacija apie įtariamojo asmenybę, jo pilietybę bei gyvenamąją vietą;
 - 5) duomenys apie nusikaltimu padarytos materialinės žalos dydį.
2. Prie prašymo vykdyti baudžiamąjį persekiojimą taip pat turi būti pridėti:
 - 1) Susitariančiosios Šalies įstatymo, kuriuo remiantis veika pripažįstama nusikaltimu, tekstas, taip pat jeigu būtina, kitų įstatymų, turinčių reikšmės tyrimo procesui, tekstai;
 - 2) nukentėjusiojo skundas baudžiamojoje byloje, keliamoje tik dėl nukentėjusiojo skundo, ir pareiškimas atlyginti materialinę žalą;
 - 3) kita informacija, padedanti nustatyti įtariamojo asmenybę, taip pat to asmens išorės aprašymas, fotonuotrauka ir kiti duomenys.
3. Prašymas ir kiti dokumentai turi būti išversti į prašomos Susitariančiosios Šalies kalbą arba rusų kalbą ir vertimas patvirtintas.

62 straipsnis

Dviguba baudžiamoji atsakomybė

Prašymas vykdyti baudžiamąjį persekiojimą gali būti patenkintas tik tuo atveju, jeigu veika, dėl kurios pateikiamas prašymas, būtų laikoma nusikaltimu, jei ji būtų įvykdyta Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritorijoje.

63 straipsnis

Negalėjimas įvykdyti baudžiamojo persekiojimo

Prašymas vykdyti baudžiamąjį persekiojimą nepatenkinamas, jeigu asmens, dėl kurio turi būti vykdomas persekiojimas, atžvilgiu prašymą gavusios Susitariančiosios Šalies teritorijoje už tą patį nusikaltimą buvo priimtas ir įsiteisėjo nuosprendis arba kitas galutinis sprendimas, apie kurį pranešama prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai. Tokiu atveju prašymą pateikusios Susitariančiosios Šalies teisingumo įstaiga negali iškelti baudžiamosios bylos, o jei ji iškelta, turi būti nutraukta.

IŠDAVIMAS

64 straipsnis

Nusikaltimai, dėl kurių išduodama

1. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja pagal prašymą išduoti viena kitai šioje Sutartyje numatytomis sąlygomis asmenis, esančius jų teritorijoje, kad jiems būtų taikoma baudžiamoji atsakomybė arba įvykdytas nuosprendis.
2. Išduodama už veikas, kurios pagal abiejų Susitariančiųjų Šalių įstatymus yra nusikaltimai ir už kurių įvykdymą numatyta bausmė – laisvės atėmimas daugiau kaip šeši mėnesiai ar kita griežtesnė bausmė, arba įsiteisėjęs teismo nuosprendis, numatantis laisvės atėmimą.
3. Jeigu prašymas išduoti apima kelis savarankiškus nusikaltimus, iš kurių ne visi atitinka sąlygas, nurodytas šio straipsnio 2 punkte, tai prašomas asmuo gali būti išduotas su sąlyga, kad bent vienas iš šių nusikaltimų numato išdavimą.

65 straipsnis

Atsisakymas išduoti

Neišduodama, jeigu:

1) asmuo, kurį prašoma išduoti, yra Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, pilietis, arba asmuo, kuriam šioje valstybėje suteikta prieglobsčio teisė;

2) baudžiamasis persekiojimas pagal Susitariančiųjų Šalių įstatymus pradedamas tik pagal nukentėjusiojo skundą;

3) prašymo gavimo momentu pagal Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymus baudžiamasis persekiojimas negali būti pradėtas arba nuosprendis negali būti įvykdytas dėl senaties arba dėl kito teisėto pagrindo;

4) asmeniui, kurį prašoma išduoti, prašymą gavusios Susitariančiosios Šalies teritorijoje už tą patį nusikaltimą buvo priimti ir įsiteisėjo nuosprendis arba nutarimas nutraukti bylą.

Gali būti atsisakyta išduoti, jeigu nusikaltimas, dėl kurio prašoma išduoti, padarytas prašymą gavusios Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

Atsisakiusi išduoti Šalis, kuriai pateiktas prašymas, praneša prašymą pateikusiai Šaliai atsisakymo pagrindus.

66 straipsnis

Išdavimo atidėjimas

Jeigu asmuo, kurį prašoma išduoti, patrauktas baudžiamojon atsakomybėn arba jis atlieka bausmę už kitą nusikaltimą, Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje, išdavimas gali būti atidėtas iki baudžiamojo persekiojimo arba bausmės atlikimo pabaigos ar atleidimo nuo jos bet kuriuo teisėtu pagrindu.

67 straipsnis

Išdavimas tam tikram laikui

1. Jei dėl šios Sutarties 66 straipsnyje numatyto išdavimo atidėjimo gali pasibaigti baudžiamojo persekiojimo senaties terminas arba tai labai apsunkintų nusikaltimo tyrimą, esant pagrįstam prašymui, asmuo gali būti išduotas tam tikram laikui su sąlyga, kad jis bus nedelsiant grąžintas atlikus byloje procesinius veiksmus, dėl kurių buvo išduotas.

2. Išdavimo tam tikram laikui asmens, kurį išduoti prašoma pagal šio straipsnio 1 punktą, terminus nustato abi Susitariančiosios Šalys, atsižvelgdamos į teisingumo vykdymo interesus bei į Susitariančiųjų Šalių įstatymuose numatytus galimus sulaikymo terminus.

68 straipsnis

Išdavimas prašant kelioms valstybėms

Jeigu prašymai išduoti vieną ir tą patį asmenį gauti iš kelių valstybių, Susitariančioji Šalis, kuriai pateikti prašymai, sprendžia, kuris iš tų prašymų turi būti patenkintas.

69 straipsnis

Išduoto asmens baudžiamojo persekiojimo ribos

1. Be Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, sutikimo, išduotam asmeniui negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė arba jis nubaustas už kitokį nusikaltimą negu tas, dėl kurio buvo išduotas.

2. Jis taip pat negali būti išduotas trečiajai valstybei be Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, sutikimo.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punkto nuostatos netaikomos, jeigu išduotas asmuo, pasibaigus baudžiamajam persekiojimui, atlikęs bausmę arba nuo jos atleistas bet kuriuo teisėtu pagrindu, per 15 dienų neišvyko iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos arba savo noru grįžo į ją jau po to, kai buvo iš jos išvykęs. Į šį terminą neįskaitomas laikas, per kurį išduotas asmuo negalėjo išvykti iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos dėl nepriklausančių nuo jo aplinkybių.

70 straipsnis

Prašymas išduoti

1. Prašymas išduoti turi būti pateikiamas raštu ir jame nurodoma:

- 1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
 - 2) prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies įstatymo, kuriuo remiantis veika pripažįstama nusikaltimu, tekstas;
 - 3) prašomo išduoti asmens vardas ir pavardė, duomenys apie jo pilietybę, gyvenamąją vietą arba buveinę ir kiti duomenys apie jo asmenybę, taip pat jeigu galima, – jo išvaizdos aprašymas, fotonuotrauka ir rankų pirštų atspaudai;
 - 4) padarytos materialinės žalos dydis.
2. Prie prašymo išduoti baudžiamajam persekiojimui vykdyti turi būti pridėtas patvirtintas nutarimo suimti nuorašas su faktinių bylos aplinkybių aprašymu.
3. Prie prašymo išduoti nuosprendžiui vykdyti turi būti pridėti patvirtintas nuosprendžio nuorašas ir pažyma apie nuosprendžio įsiteisėjimą, kuriuo remiantis asmuo nuteistas.

71 straipsnis

Išduotino asmens suėmimas

1. Gavusi prašymą išduoti, Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, jį išnagrinėja pagal jos įstatymuose numatytą procedūrą ir nedelsdama praneša apie savo sprendimą prašymą pateikusiajai Susitariančiajai Šaliai.

2. Gavusi prašymą išduoti, Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, nedelsdama imasi visų reikiamų priemonių asmeniui, dėl kurio gautas prašymas, sulaikyti, išskyrus atvejus, kada išduoti, remiantis šios Sutarties nuostatomis, neleidžiama. Apie šio asmens suėmimą nedelsiant informuojama prašymą pateikusi Susitariančioji Šalis.

72 straipsnis

Papildomi duomenys

1. Jeigu prašyme išduoti nėra reikalingų duomenų, nurodytų šios Sutarties 70 straipsnyje, tai prašymą gavusi Susitariančioji Šalis, gali paprašyti jų papildomai. Kita Susitariančioji Šalis turi atsakyti į šį prašymą ne vėliau kaip per vieną mėnesį; šis terminas dėl svarbių priežasčių gali būti pratęstas 15 dienų.

2. Jeigu prašymą pateikusi Susitariančioji Šalis per nustatytą terminą nepateiks papildomų duomenų, Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, gali paleisti asmenį, sulaikytą pagal šios Sutarties 71 straipsnį.

73 straipsnis

Suėmimas iki prašymo išduoti gavimo

1. Neatidėliotinu atveju Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, jį pateikusios Susitariančiosios Šalies prašoma, gali suimti asmenį dar negavusi 70 straipsnyje nurodyto prašymo išduoti. Prašyme turi būti remiamasi nutarimu suimti arba įsisteisėjusiu nuosprendžiu, priimtais dėl to asmens, ir nurodoma, kad prašymas išduoti bus išsiųstas nedelsiant. Prašymas gali būti perduotas paštu, telegrafu arba bet koku kitu būdu raštu.

2. Apie suėmimą pagal šio straipsnio 1 punktą arba priežastis, dėl kurių 1 punkte nurodytas prašymas nebuvo patenkintas, nedelsiant pranešama kitai Susitariančiajai Šaliai.

3. Asmuo, suimtas pagal šio straipsnio 1 punktą, turi būti paleistas, jeigu per mėnesį nuo tos dienos, kai buvo gautas pranešimas apie suėmimą, iš kitos Susitariančiosios Šalies nebuvo gautas prašymas išduoti. Prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai prašant, šis terminas gali būti pratęstas 15 dienų.

4. Asmens paleidimas pagal šio straipsnio 3 punktą nekliudo pakartotinai suimti šį asmenį, turint tikslą jį išduoti, jei gautas prašymas išduoti ir jį patvirtinantys dokumentai.

74 straipsnis **Išdavimo vykdymas**

1. Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, praneša Susitariančiajai Šaliai, iš kurios gautas prašymas, apie savo sprendimą dėl išdavimo, informuodama apie išdavimo vietą ir laiką.

2. Jeigu prašymą pateikusi Susitariančioji Šalis nepriima išduotino asmens per 15 dienų po nustatytos išdavimo datos, suimtas asmuo turi būti paleistas. Prašymą pateikiančiai Susitariančiajai Šaliai prašant, šis terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 15 dienų. Asmuo priimamas iš prašymą gavusios Susitariančiosios Šalies teritorijos.

3. Reikalaujamo asmens perdavimo procedūra įforminama perdavimo protokolu dviem egzemplioriais, kuriuos pasirašo prašymą pateikusios ir prašymą gavusios Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigų atstovai. Jei būtina, prašymą pateikusios Susitariančiosios Šalies įstaigų atstovų įgaliojimai gauti reikalaujamą asmenį gali būti patvirtinti atitinkamais dokumentais pagal išankstinį abiejų Susitariančiųjų Šalių susitarimą.

4. Jeigu kuri nors iš Susitariančiųjų Šalių dėl nepriklausančių nuo jos aplinkybių negali priimti ar perduoti išduotino asmens, ji nedelsdama apie tai informuoja kitą Susitariančiąją Šalį. Prašymą gavusi ir prašymą pateikusi Susitariančiosios Šalys kartu nustato kitą perdavimo laiką ir tokiu atveju taikomos šio straipsnio 2 punkto nuostatos.

75 straipsnis **Pakartotinas išdavimas**

Jeigu išduotas asmuo iki galutinio atleidimo nuo atsakomybės už nusikaltimą, dėl kurio jis buvo išduotas, iš prašymą pateikusios Susitariančiosios Šalies teritorijos sugrįš į prašymą gavusios Susitariančiosios Šalies teritoriją, tai prašant jis gali būti išduotas pakartotinai. Šiuo atveju prie prašymo nereikia pridėti 70 straipsnyje išvardytų dokumentų.

76 straipsnis **Daiktinių įrodymų perdavimas**

1. Atsižvelgiant į prašymą gavusios Susitariančiosios Šalies įstatymus ir į trečiųjų asmenų teises, į kurias būtina atsižvelgti, visi prašymą gavusioje valstybėje esantys nusikaltimo, numatančio išdavimą, daiktiniai įrodymai perduodami prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai. Šie daiktiniai įrodymai perduodami pagal prašymą ir tuo atveju, kai asmuo negali būti išduotas dėl jo mirties ar dėl kitų priežasčių.

2. Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, gali tam tikram laikui sulaikyti šio straipsnio 1 punkte nurodytų daiktinių įrodymų perdavimą, jeigu jie jai būtini atliekant veiksmus kitoje baudžiamosioje byloje.

3. Trečiųjų asmenų teisės į daiktinius įrodymus, perduotus pateikusiai prašymą Susitariančiajai Šaliai, galioja, jei šie daiktiniai įrodymai nėra civilinio ginčo objektas. Baigus bylą, šie daiktai turi būti grąžinti juos perdavusiai Susitariančiajai Šaliai.

77 straipsnis **Tranzitinis pervežimas**

1. Jeigu asmuo turi būti išduotas vienai Susitariančiajai Šaliai iš trečiosios valstybės per kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją, tai Šalis, kuriai perduodamas šis asmuo, prašo kitą Šalį leidimo tranzitiniam šio asmens pervežimui per jos teritoriją. Šios nuostatos netaikomos oro transportui, jeigu neplanuojama nusileisti kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje. Susitariančiosios Šalys neprivalo leisti pervežti asmenų, kurių išduoti pagal šią Sutartį neleidžiama.

2. Prašymas leisti pervežti įforminamas ir siunčiamas ta pačia tvarka kaip ir prašymas išduoti.

3. Susitariančiųjų Šalių kompetentingos įstaigos kiekvienu konkrečiu atveju suderina tranzito būdą, maršrutą ir kitas sąlygas. Tranzitinio pervežimo metu tranzito valstybė sudaro teisines prielaidas laikyti suimtą pervežamąjį asmenį ir suteikia reikalingą pagalbą kitos Susitariančiosios Šalies atstovams, lydintiems pervežamąjį asmenį.

4. Nenumatytu orlaivio nusileidimo atveju Susitariančioji Šalis, virš kurios buvo skrendama, prašant kitos Susitariančiosios Šalies lydintiems tą asmenį atstovams, gali laikyti tą asmenį 48 valandas, kol bus gautas prašymas pagal šio straipsnio 1 punktą dėl tranzitinio pervežimo. Toks prašymas gali būti perduotas techninių ryšių kanalais, įskaitant telegrafą, teletekstą, telefaksą, elektroninį pašta.

5. Tranzitinio pervežimo išlaidas atlygina prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis.

78 straipsnis **Susitariančiųjų Šalių atstovų dalyvavimas teikiant teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose**

Vienos Susitariančiosios Šalies atstovai, sutikus kitai Susitariančiajai Šaliai, gali dalyvauti šiai tenkinant prašymus suteikti teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose.

79 straipsnis **Duomenys apie teistumą**

Susitariančiosios Šalys pagal prašymą teikia vienai kitai duomenis apie teistumą asmenų, kuriuos anksčiau buvo nuteisę jų teismai, jeigu tiems asmenims taikoma baudžiamoji atsakomybė prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

80 straipsnis **Duomenys apie baudžiamojo persekiojimo rezultatus**

Susitariančiosios Šalys informuoja vieną kitą apie asmens, dėl kurio buvo prašyta pradėti baudžiamąjį persekiojimą, taip pat išduoto asmens baudžiamojo persekiojimo rezultatus. Prašant išsiunčiamas įsiteisėjusio nuosprendžio ar kitokio galutinio sprendimo nuorašas.

81 straipsnis **Duomenys apie nuosprendžius**

Susitariančiosios Šalys kasmet informuoja viena kitą apie įsiteisėjusius nuosprendžius, kuriuos vienos Susitariančiosios Šalies teismai priėmė kitos Susitariančiosios Šalies piliečių atžvilgiu.

Trečioji dalis

BAIGIAMIEJI NUOSTATAI

82 straipsnis Sutarties įsigaliojimas

Ši Sutartis turi būti ratifikuota ir įsigalios praėjus 30 dienų po pasikeitimo ratifikaciniais raštais.

83 straipsnis Sutarties galiojimo terminas

1. Ši Sutartis galios penkerius metus nuo jos įsigaliojimo dienos.
2. Sutartis liks galioti paskesnius penkerių metų laikotarpius, jeigu viena iš Susitariančiųjų Šalių jos nedenonsuos, pranešdama apie tai kita Susitariančiajai Šaliai ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki šios Sutarties galiojimo termino pabaigos.

Sudaryta Taškente 1997 m. vasario 20 d. dviem egzemplioriais, kiekvienas lietuvių, uzbekų ir rusų kalbomis, visi tekstai turi vienodą galią.

Nesutarimų dėl šios Sutarties aiškinimo atveju bus remiamasi tekstu rusų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

UZBEKISTANO RESPUBLIKOS VARDU
